

باسمه تعالی
طرح درس مقطع کارشناسی

اطلاعات درس و رشته:	فقه خانواده (حقوق خانواده) / فقه و مبانی حقوق (فقه و حقوق) / ۲ واحد
اطلاعات کلاس درس:	چهارشنبه، س ۳۰:۱۰، کلاس B۲۰۵
راه‌های ارتباطی:	ایتا و تلگرام: @SMNARIMANI
معرفی استاد:	https://www.mofidu.ac.ir/departments/theology/the-faculty/seyed-mahdi-narimani-zamanabadi/

۱- شرح درس Lesson Plan

دانش فقه در مورد مسایل مختلف شخصی و اجتماعی مباحثی را مطرح کرده است، خانواده به عنوان یکی از ارکان مهم جامعه، از محوری‌ترین موضوعات محل بحث در فقه می‌باشد. بر اساس سرفصل، در این واحد درسی باید به مباحثی مانند: عیوب موجب فسخ نکاح، حق قَسَم، نشوز، شقاق، حقوق اولاد، نفقه؛ از مباحث مربوط به کتاب نکاح اشاره می‌گردد. در ادامه مباحث کتاب طلاق مرور می‌شود که عبارتند از: ارکان طلاق، اقسام طلاق، احکام عده، احکام طلاق، طلاق خلع و مبارات. این مباحث در فقه خانواده، نه تنها به درک بهتر مسایل مربوط به خانواده کمک می‌کند بلکه به عنوان ابزاری برای ارتقاء سطح آگاهی اجتماعی و ایجاد برنامه‌های پیشگیرانه نیز عمل می‌کند. این اهمیت، این درس را به یکی از مباحث ضروری در رشته فقه تبدیل می‌کند.

دو بحث نکاح و طلاق در فقه اهمیت بسیاری دارد و می‌تواند به شکل‌های مختلفی مورد توجه قرار گیرد، که بخشی از آن به شرح ذیل است:

۱. **آشنایی با احکام شرعی:** فهم دقیق احکام نکاح و طلاق به دانشجویان کمک می‌کند تا برخی مبانی فقهی مربوط به خانواده را به خوبی درک کنند و بر اساس فهم درست از احکام شرعی، بتوانند در مسائل حقوقی و اجتماعی خانوادگی تصمیم‌گیری کنند. دانشجویان در این درس از حقوق و وظایف هر یک از اعضای خانواده (زن، شوهر، مادر، پدر و فرزند) آشنا می‌شوند و این مطالب در مسیر زندگی شخصی و علمی ایشان می‌تواند سازنده و موثر باشد.

۲. **ایجاد روابط سالم و پایدار در خانواده:** بررسی اصول نکاح و آداب آن به ایجاد روابط سالم و پایدار در خانواده‌ها کمک می‌کند. این آموزش می‌تواند به کاهش نرخ طلاق و اختلافات خانوادگی منجر شود.

۳. **پیشگیری از مشکلات اجتماعی:** درک بهتر آثار اجتماعی و فرهنگی نکاح و طلاق می‌تواند به دانشجویان کمک کند تا مشکلات موجود در جامعه را شناسایی کرده و برای پیشگیری از آنها راهکارهایی ارائه دهند.

۴. **تحلیل حقوقی و اجتماعی:** مباحث نکاح و طلاق به بررسی حقوق و وظایف هر یک از زوجین و تأثیرات آن بر فرزندان و جامعه کمک می‌کند. بررسی این دو موضوع فرصت مناسبی برای دانشجویان است تا به مقایسه و تحلیل تطبیقی بین رویکرد فقهی و حقوقی به نکاح و طلاق بپردازند.

۵. **ترویج فرهنگ صحیح خانواده:** آموزش نکاح و طلاق می‌تواند به ترویج آداب و اخلاق صحیح در روابط خانوادگی و اجتماعی کمک کرده و ارزش‌های انسانی را تقویت کند.

در پایان دوره توقع می‌رود دانشجو با نحوه مراجعه به کتب فقهی و همچنین فهم متون فقهی کلاسیک آشنا شود به میزانی که قادر هستند به منابع فقهی مانند اللمعة الدمشقیة مراجعه کرده و احکام مربوط به خانواده را درک کنند.

۲- منابع درسی Course Materials

- جزوه درسی بر اساس کتاب "شهید اول، اللمعه الدمشقیه"
- رساله توضیح المسائل، استفتائات و سایت مراجع تقلید

۳- تکالیف و نظام ارزشیابی Assignments & Assessment

الف) ارزشیابی مستمر (۱۰ نمره)

۱. در پایان هر جلسه، یک موضوع فقهی مطرح می‌شود که دانشجویان پاسخ آن مسئله را از کتاب فتوایی مراجع عظام تقلید، استخراج و بازنویسی می‌کنند^۱ که در ابتدای جلسه بعد نوشته‌ها را به استاد تحویل می‌دهند. در کلاس درس، دانشجویان، تحقیق انجام شده را به صورت شفاهی نیز ارائه می‌کنند.
۲. دانشجویان از متن تدریس شده، به کمک هوش مصنوعی پرسش‌هایی استخراج می‌کنند که مطابق پرسش‌های آزمون پایان نیم‌سال است.

ب) ارزشیابی پایان نیم‌سال (۱۰ نمره)

متن عربی ذکر می‌گردد و بر اساس متن ذکر شده، پرسش‌هایی پرسیده می‌شود. نیازی به حفظ مطالب کتاب نیست. افرادی که بر فهم متن و تطبیق آن بر فروع ذکر شده در پرسش‌ها تسلط داشته باشند، به راحتی نمره کامل دریافت می‌کنند. نمونه سوال‌هایی برای آشنایی دانشجویان به ایشان ارائه می‌گردد و همچنین در طول دوره تحصیلی، نمونه‌های متعددی از این پرسش‌ها مطرح و بررسی می‌گردد.

۴- زمان‌بندی حدودی جلسات Session Scheduling

جلسه اول: کلیات (معرفی درس و روش موفقیت در دانش فقه)

جلسه دوم و سوم: حق قسم، نشوز و شقاق.

جلسه چهارم و پنجم: احکام اولاد تا حضانت

جلسه ششم: نفقه

جلسه هفتم: ارکان طلاق و شرایط مطلق و مطلقه.

هشتم: اقسام طلاق و احکام آن.

جلسه نهم: حضور در کتابخانه و آشنایی با کتب فقهی مرتبط.

جلسه دهم: رجوع و احکام آن.

جلسه یازدهم تا سیزدهم: سایر احکام طلاق.

جلسه چهاردهم: طلاق خلع

جلسه پانزدهم: طلاق مبارات

جلسه شانزدهم: سایر علل انحلال نکاح.

در پناه حق موفق باشید

۱. رعایت اخلاق پژوهشی در تحقیق الزامی است. برای کسب اطلاع بیشتر ر.ک: